

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

8 ta' Mejju 2019 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 168(a) – Tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa – Prin?ipju ta' newtralità tal-VAT – Persuna taxxabbli li te?er?ita kemm attivitajiet ekonomi?i kif ukoll attivitajiet mhux ekonomi?i – O??etti u servizzi miksuba bl-g?an li jitwettqu kemm tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT kif ukoll tran?azzjonijiet mhux su??etti g?all-VAT – Assenza ta' kriterji ta' distribuzzjoni f'le?i?lazzjoni nazzjonali – Prin?ipju tal-legalità tat-taxxa"

Fil-Kaw?a C?566/17,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (il-Qorti Amministrattiva tal-Provin?ja ta' Wroc?aw, il-Polonja), permezz ta' de?i?joni tal-10 ta' Lulju 2017, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-26 ta' Settembru 2017, fil-pro?edura

Zwi?zek Gmin Zag??bia Miedziowego w Polkowicach

vs

Szef Krajowej Administracji Skarbowej

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-?ustizzja, li qed ja?ixxi b?ala President tat-Tieni Awla, A. Prechal, C. Toader, A. Rosas (Relatur) u M. Ileši?, Im?allfin,

Avukat ?enerali: E. Sharpston,

Re?istratur: R. ?ere?, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-20 ta' Settembru 2018,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Zwi?zek Gmin Zag??bia Miedziowego w Polkowicach, minn P. Ko?mi?ski, u K. Ziemski, radcowie prawni, kif ukoll minn. P. Ka?mierczak, doradca podatkowy,
- g?as-Szef Krajowej Administracji Skarbowej, minn B. Ko?odziej u J. Kaute,
- g?all-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna u A. Kramarczyk – Sza?adzi?ska, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn J. Jokubauskait? u M. Siekierzy?ska, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-6 ta' Di?embru 2018,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva tal-VAT”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Zwi?zek Gmin Zag??bia Miedziowego w Polkowicach (il-Komunità ta' Komuni tal-Ba?ir tar-Ram f'Polkowice, iktar 'il quddiem il-“Komunità ta' Komuni”) u Szef Krajowej Administracji Skarbowej (id-Direttur tal-Awtorità Nazzjonali tat-Taxxa, iktar 'il quddiem l-“Awtorità tat-Taxxa”), dwar talba g?al tnaqqis fiskali fir-rigward tad-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) imposta fuq l-akkwist ta' o??etti u servizzi mill-komunitajiet ta' komuni g?ar-realizzazzjoni kemm ta' attivitajiet ekonomi?i su??etti g?all-VAT, kif ukoll ta' attivitajiet mhux ekonomi?i, li ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT (iktar 'il quddiem l-“ispejje? im?allta”).

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 It-Titolu III tad-Direttiva tal-VAT huwa intitolat “Persuna Taxxabbli”. Ta?t dan it-titolu, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 9(1) ta' din id-direttiva jipprevedi li:

“Persuna taxxabbli” g?andha tfisser kull persuna li, b'mod indipendenti, twettaq fi kwalunkwe post kwalunkwe attività ekonomika, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività.”

4 Ta?t dan l-istess titolu, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1) ta' din id-direttiva jipprevedi li:

“Stati, awtoritajiet governativi re?jonali u lokali u korpi o?ra rregolati bid-dritt pubbliku m'g?andhomx ji?u kkunsidrati b?ala persuni taxxabbli fir-rigward ta' l-attivitajiet jew transazzjonijiet li huma jag?mlu b?ala awtoritajiet pubbli?i, ukoll meta ji?bru drittijiet, tariffi, kontribuzzjonijiet jew ?lasijiet marbuta ma' dawk l-attivitajiet jew transazzjonijiet.”

5 It-Titolu X tal-istess direttiva, intitolat “Tnaqqis”, jinkludi ?ames kapitoli fejn l-ewwel wie?ed minnhom huwa intitolat “Ori?ini u skop tad-dritt ta' tnaqqis”. F'dan il-kapitolu, l-Artikolu 168 jipprevedi:

“Sakemm il-merkanzia u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbli ta' persuna taxxabbli, il-persuna taxxabbli g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-transazzjonijiet, li tnaqqas mll-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

a) il-VAT dovuta jew im?alla f'dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta' merkanzia jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra;

[...]

6 Il-Kapitolu 2 ta' dan l-istess titolu huwa intitolat “Tnaqqis proporzjonal”. Ta?t l-imsemmi kapitolu, l-Artikolu 173 tad-Direttiva tal-VAT jipprevedi:

“1. Fil-ka? ta' merkanzia jew servizzi u?ati minn persuna taxxabbli kemm g?al transazzjonijiet li fir-rigward tag?hom il-VAT tista' titnaqqas skont l-Artikol[u] 168 [...] u g?al transazzjonijiet li fir-rigward tag?hom il-VAT ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tal-VAT li hi attribwibbli g?at-

transazzjonijiet ta' qabel g?andha l-possibbiltà li ti?i mnaqqsia.

Il-proporzjon li jista' jitnaqqas g?andu jkun stabbilit, skond l-Artikoli 174 u 175, g?at-transazzjonijiet taxxabbi kollha mwettqa mill-persuna taxxabbi.

2. L-Istati Membri jistg?u jie?du l-mi?uri li ?ejjin:

- a) jawtorizzaw lill-persuna taxxabbi biex tistabbilixxi proporzjon g?al kull settur tan-negoju tag?ha, sakemm kontijiet separati huma mi?muma g?al kull settur;
- b) je?tie?u li l-persuna taxxabbi tiddetermina proporzjon g?al kull settur tan-negoju tieg?u u biex i??omm kontijiet separati g?al kull settur;
- ?) jawtorizzaw jew i?ieg?lu l-persuna taxxabbi biex tag?mel it-tnaqqis fuq il-ba?i ta' l-u?u ta' kollha jew parti mill-o??etti u s-servizzi;
- d) jawtorizzaw jew je?tie?u li l-persuna taxxabbi tag?mel it-tnaqqis skond ir-regola stabbilita fl-ewwel subparagraphu tal-paragrafu 1, fir-rigward tal-merkanzija u s-servizzi kollha u?ati g?at-transazzjonijiet kollha msemmija hemmhekk;
- e) jipprovdu li il-VAT li m'hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbi hi insinifikanti, hi g?andha tkun trattata b?ala xejn."

7 L-Artikoli 174 u 175 ta' din id-direttiva jirrigwardaw il-kalkolu tal-proporzjon ta' tnaqqis.

Id-dritt Pollakk

Argumenti mressqa mir-Repubblika tal-Polonja

8 Skont l-Artikolu 217 tal-Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Polonja), tat-2 ta' April 1997 (Dz. U. n°78, intestatura 483), id-determinazzjoni tal-issu??ettar g?al taxxa u kontribuzzjonijiet o?ra g?andu jsir b'li?i. Il-li?i tiddetermina l-persuni taxxabbi, il-ba?ijiet tat-taxxa, ir-rati tat-taxxa, il-prin?ipji g?all-g?oti ta' tnaqqis u ta' ma?friet kif ukoll il-kategoriji ta' persuni taxxabbi e?enti mit-taxxa.

Il-Li?i dwar il-VAT

9 Skont l-Artikolu 15(6) tal-ustawa o podatku od towarów i us?ug (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq l-O??etti u fuq is-Servizzi) tal-11 ta' Marzu 2004 (Dz. U. Nru 177, intestatura 1054), fil-ver?joni tag?ha applikabbi g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-“Li?i dwar il-VAT”):

“L-awtoritajiet pubbli?i u l-korpi ta' dawn l-awtoritajiet, f'dak li jikkon?erna l-missionijiet stabbiliti permezz ta' dispo?izzjonijiet spe?ifi?i, u li g?at-twettiq tag?hom dawn ?ew hekk ikkostitwiti, minbarra l-attivitajiet li jkunu saru abba?i ta' kuntratti iregolati mid-dritt privat, ma jitqisux b?ala persuni taxxabbi.”

10 L-Artikolu 86(1) tal-Li?i dwar il-VAT jiprovdi:

“Sakemm l-o??etti u s-servizzi huma u?ati g?all-iskopijiet tat-tran?azzjonijiet taxxabbi, il-persuna taxxabbi msemmija fl-Artikolu 15, g?andha d-dritt li tnaqqas mill-ammont tat-taxxa dovuta l-ammont tat-taxxa tal-input im?allsa [...]”

11 L-Artikolu 90(1) sa (3) ta' din il-li?i jipprevedi:

“1. F'dak li jirrigwarda l-o??etti u servizzi li jintu?aw mill-persuna taxxabbi g?al tran?azzjonijiet li

jwasslu g?at-tnaqqis tat-taxxa dovuta u g?al tran?azzjonijiet li ma jwasslux g?al tali dritt, il-persuna taxxabbi hija me?tie?a tindika separatament l-ammonti tat-taxxa m?allsa g?al tran?azzjonijiet li jag?tu d-dritt ta' tnaqqis tat-taxxa dovuta.

2. Jekk ma jkunx possibbli li ssir distinzjoni, kompleta jew parpjali, tal-ammonti msemmija fil-paragrafu 1, il-persuna taxxabbi tista' tnaqqas mill-ammont tat-taxxa dovuta l-parti tal-ammont tat-taxxa tal-input li tista' ti?i attribwita, *pro rata*, g?al tran?azzjonijiet li jag?tu dritt g?al tnaqqis tat-taxxa dovuta [...]

3. Il-proporzjon imsemmi fil-paragrafu 2 g?andu ji?i stabbilit b?ala l-parti tal-fatturat annwali ta' tran?azzjonijiet eli?ibbli g?ad-dritt g?al tnaqqis tal-ammont tat-taxxa dovuta, ikkalkolata fuq il-ba?i tal-fatturat totali annwali li jkopri kemm it-tran?azzjonijiet li jag?tu d-dritt g?al tnaqqis tal-ammont tat-taxxa dovuta kif ukoll it-tran?azzjonijiet li ma jag?tux dan id-dritt."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

12 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-Komunità ta' Komuni hija persuna ?uridika, stabbilita skont il-le?i?lazzjoni Pollakka, li twettaq ?erti kompiti pubbli?i g?all-komuni li huma membri tag?ha. Id-dmirijet tag?ha jinkludu, b'mod partikolari, l-ippjanar u l-e?ekuzzjoni tal-kompiti fil-qasam tal-?estjoni tal-iskart muni?ipali fit-territorju tal-membri tag?ha. Dawn l-attivitajiet, iffinanzjati minn tariffa mi?bura mill-komuni, ma jikkostitwixxu attivitajiet ekonomi?i fl-ambitu tas-sistema komuni tal-VAT u, b?ala tali, ma humiex su??etti g?al din it-taxxa.

13 Mis-sena 2013, il-Komunità ta' Komuni ipprovdiert servizzi addizzjonali lill-individwi li jikkonsistu, b'mod partikolari, fl-immuntar fuq bini ta' re?ipjenti xierqa g?al skart im?allat u pprovdiert servizzi ta' ?bir u ta' trasport ta' kontenituri ta' skart organiku kif ukoll tal-iskart tal-kostruzzjoni u d-demolizzjoni. Il-provvista ta' dawn is-servizzi hija attività ekonomika li taqa' fl-ambitu tas-sistema komuni tal-VAT. Id-d?ul li l-Komunità ta' Komuni g?amlet minn din l-attività ekonomika kien jammonta, matul is-snин 2013 sa 2015, g?al total annwali, rispettivament, ta' PLN 59 368.18 (madwar EUR 13 845), ta' PLN 372 166.48 (madwar EUR 86 796) u PLN 386 393.79 (madwar EUR 90 114).

14 Matul dawn is-snин tat-taxxa, il-Komunità ta' Komuni ?arrbet l-ispejje? marbuta b'mod partikolari mal-funzjonament ta' din l-entità u l-?estjoni tal-iskart. Parti minnhom kienet tikkon?erna l-ispejje? im?allta. Fil-fatt, jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju li dawn l-ispejje? ma jistg?ux ji?u attribwiti esklu?ivament la g?al tran?azzjonijiet mhux ekonomi?i mwettqa minn Komunità ta' Komuni, li ma jaqg?ux ta?t is-sistema komuni ta' VAT, u lanqas g?al tran?azzjonijiet ekonomi?i tag?ha, ji?ifieri tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT.

15 Peress li kellha dubji dwar l-ammonti li hija kellha t?allas b?ala VAT g?as-snин 2013 sa 2015, il-Komunità ta' Komuni ressjet talba g?al tnaqqis fiskali quddiem l-awtorità tat-taxxa fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-Li?i dwar il-VAT. Fit-talba g?al tnaqqis fiskali tas?17 ta' Ottubru 2016, l-awtorità fiskali qieset li, fir-rigward tal-ispejje? im?allta, il-Komunità ta' Komuni hija obbligata tippro?edi, l-ewwel nett, g?al tqassim tal-VAT tal-input im?allsa sabiex ji?i ddeterminat l-ammont ta' din it-taxxa marbuta mal-attività ekonomika tag?ha. Fin-nuqqas ta' regoli ta' dritt nazzjonali dwar dan is-su??ett, hija l-persuna taxxabbi li g?andha tag??el metodu xieraq li jippermetti tqassim tal-ammonti tal-VAT tal-input im?allsa bejn attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i. Sabiex ji?i stabbilit l-ammont ta' VAT dedu?ibbli, g?andu ji?i applikat, fit-tieni lok, il-proporzjon previst fl-Artikolu 90(3) tal-Li?i dwar il-VAT, dwar l-attivitajiet ekonomi?i sabiex ji?i ddeterminat, jekk ikun il-ka?, l-ammonti rispettivi tal-VAT tal-input im?allsa, marbuta, minn na?a, ma' tran?azzjonijiet taxxabbi li jag?tu d-dritt g?al tnaqqis u, min-na?a l-o?ra, ma' tran?azzjonijiet e?entati li ma jag?tux dan id-dritt.

16 Il-Komunità ta' Komuni ppre?entat rikors quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Wojewódzki S?d Administracyjny we Wrocławiu (il-Qorti Amministrattiva tal-Provin?ja ta' Wrocław, il-Polonja), sabiex tikseb l-annullament ta' tali de?i?joni tat-taxxa, ibba?at fuq ksur tal-Artikolu 86(1) tal-Li?i dwar il-VAT. Hija b'mod partikolari bba?at ru?ha fuq il-fatt li, fir-rigward tal-ispejje? im?allta, din il-li?i ma tipprevedi l-ebda regola ta' tqassim tal-VAT tal-input skont jekk dawn l-ispejje? humiex marbuta ma' attivitajiet ekonomi?i jew attivitajiet mhux ekonomi?i tal-persuna taxxabbli. G?alhekk, il-Komunità ta' Komuni ssostni, minn na?a, li hija ma tistax ti?i obbligata tapplika metodu ta' tqassim tal-VAT tal-input im?allsa fir-rigward tal-ispejje? im?allta. Min-na?a l-o?ra, id-dritt g?al tnaqqis fir-rigward tal-imsemmija spejje? amministrattivi ma jistax, g?aldaqstant, ikun limitat lil hinn mill-proporzjon previst fl-Artikolu 90 tal-li?i dwar il-VAT, fir-rigward tal-attivitajiet ekonomi?i su??etti g?al din it-taxxa jew li huma e?enti minn din it-taxxa.

17 Fid-dawl ta' dawn l-elementi, il-qorti tar-rinviju tirrileva li, sal-1 ta' Jannar 2016, bl-e??ezzjoni tar-regoli fl-Artikoli 90 u 91 tal-Li?i dwar il-VAT, il-le?i?latur Pollakk ma kien adotta ebda regola dwar it-tqassim tal-VAT tal-input im?allsa g?all-ispejje? im?allta. Wara l-emendi g?al-Li?i dwar il-VAT, li da?lu fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2016, l-imsemmija kwistjoni ?iet ri?olta, i?da dawn id-dispo?izzjonijiet il-?odda ma humiex applikabqli g?as-snin fiskali 2013 sa 2015, imsemmija fil-kaw?a li hija adita biha.

18 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju tosserva li d-Direttiva tal-VAT ma tinkludix regoli dwar it-tqassim tal-ammonti tat-taxxa tal-input im?allsa fuq spejje? im?allta ta' persuna taxxabbli. Mill?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, peress li d-Direttiva tal-VAT ma tg?id xejn f'dan ir-rigward, jibqa' f'idejn l-Istati Membri li jiddeterminaw il-metodu u l-kriterji g?al tali allokazzjoni, fl-osservanza tad-dritt tal-Unjoni u tal-prin?ipji li fuqhom hija bba?ata s-sistema komuni tal-VAT.

19 F'dan ir-rigward, skont il-qorti tar-rinviju, in-Naczelny S?d Administracyjny (il-Qorti Suprema Amministrattiva, il-Polonja) idde?idiet, f'sentenza tal-24 ta' Ottubru 2011, li, fin-nuqqas ta' dawn il-kriterji fil-li?i nazzjonali, il-persuna taxxabbli g?andu jkollha d-dritt li tnaqqas il-VAT kollha, inklu?a l-parti tat-taxxa tal-input li hija relatata ma' tran?azzjonijiet li ma jaqg?ux fis-sistema komuni tal-VAT. Filwaqt, li tibba?a ru?ha b'mod partikolari fuq il-prin?ipju ta' legalità f'materji ta' taxxa, ta' imposti pubbli?i u ta' ffissar tar-rati tat-taxxa, stabbilit fl-Artikolu 217 tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Polonja, din il-qorti dde?idiet li, qabel id-d?ul fis-se?? tal-emendi g?al-Li?i dwar il-VAT fl-1 ta' Jannar 2016, in-nuqqas ta' osservanza tal-kriterji stabbiliti skont dawn l-a??ar emendi ma jistax ji?i attribwit lill-persuni taxxabbli.

20 Madankollu, il-qorti tar-rinviju g?andha dubji dwar il-kompatibbiltà ta' tali interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali konformi mad-Direttiva tal-VAT. Din il-qorti tikkonstata, b'mod partikolari, li l-Artikolu 86(1) tal-Li?i tal-VAT, b?all-Artikolu 168 ta' din id-direttiva, tal-ewwel huwa inti? li jittrasponi tal-a??ar fil-li?i nazzjonali, jg?id espressament li d-dritt li titnaqqas il-VAT huwa marbut biss ma' tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT.

21 Hija ssostni, b'mod partikolari, li l-assenza, fid-dritt nazzjonali, ta' dispo?izzjonijiet "tekni?i" dwar id-distinzjoni bejn attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i, ta' ammonti ta' VAT tal-input im?allsa b?ala spejje? im?allta ma g?andhiex twassal biex, f'tali sitwazzjoni, il-persuni taxxabbli jkollhom g?aldaqstant id-dritt li titnaqqas din it-taxxa fl-intier tag?ha. Skont din il-qorti, tali praktika nazzjonali tmur kontra l-kliem tal-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT kif ukoll kontra l-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT, u dan, b'mod partikolari, sa fejn, fir-rigward tal-kaw?a li tressqet quddiemha, din il-prattika tag?ti vanta?? indebitu lill-Komunità ta' Komuni. Il-qorti tar-rinviju tindika, barra minn hekk, illi l-po?izzjoni expressa mill-awtorità fiskali skont liema l-persuna taxxabbli g?andha, f'tali sitwazzjoni, il-possibbiltà li tag??el il-metodu l-iktar adegwat g?all-finijiet ta' tqassim, tidher li hija konformi mad-Direttiva tal-VAT.

22 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi, li l-Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (il-Qorti Administrattiva tal-Provin?ja ta' Wroc?aw) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari seguenti:

"L-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE [...], kif ukoll il-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT, jipprekludu prattika nazzjonali li tag?ti dritt s?i? li titnaqqas it-taxxa [g?al tnaqqis s?i? tat-taxxa] tal-input marbuta max-xiri ta' o??etti u ta' servizzi li jintu?aw kemm g?all-finijiet ta' tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT (intaxxati u e?entati) u kif ukoll g?all-finijiet ta' tran?azzjonijiet li ma jaqg?ux ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, min?abba l-assenza fil-li?i nazzjonali ta' metodi u ta' kriterji ta' tqassim tal-ammonti tat-taxxa tal-input g?at-tipi ta' tran?azzjonijiet imsemmija iktar 'il fuq?"

Fuq id-domanda preliminari

23 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi prattika nazzjonali li tawtorizza lill-persuna taxxabbi tnaqqas it-totalità tat-taxxa tal-input im?allsa fuq l-ispejje? im?allta, min?abba l-assenza, fil-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli, ta' regoli spe?ifi?i fir-rigward tal-kriterji u l-metodi ta' anali?i li jippermettu lill-persuna taxxabbi li tiddetermina l-parti ta' din il-VAT tal-input im?allsa li g?andha titqies li hija marbuta, rispettivamente, mal-attivitajiet ekonomi?i u mal-attivitajiet mhux ekonomi?i.

24 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, wie?ed g?andu jiftakar, preliminarjament, fil-ba?ijiet legali tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT, kif jirri?ultaw mid-Direttiva tal-VAT u mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja.

25 Fl-ewwel lok, il-pro?eduri relatati mad-dritt g?al tnaqqis huma rregolati, b'mod partikolari, mill-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT. Skont il-punt (a) ta' dan l-artikolu, il-persuna taxxabbi g?andha tkun intitolata li tnaqqas mill-ammont tat-taxxa li huwa dovut minnha l-ammonti ta' VAT dovuta jew im?allsa fir-rigward tal-o??etti kkonsenjati jew li ser ikunu kkonsenjati lilha u g?as-servizzi pprovduuti jew li g?andhom ikunu pprovduuti lilha minn persuna taxxabbi o?ra, sa fejn l-o??etti jew is-servizzi jintu?aw g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet taxxabbi tag?ha.

26 Fil-fatt, il-lo?ika tas-sistema stabbilita mid-Direttiva tal-VAT hija bba?ata fuq in-newtralità. Huma biss it-taxxi tal-input fuq l-o??etti jew is-servizzi u?ati minn persuna taxxabbi g?all-finijiet tat-tran?azzjonijiet taxxabbi tag?ha li jistg?u jitnaqqusu. Fl kliem ie?or, it-tnaqqis tat-taxxi tal-input huwa marbut mal-?bir tat-taxxa tal-output. Meta o??etti jew servizzi akkwistati minn persuna taxxabbi jintu?aw g?all-finijiet ta' tran?azzjonijiet e?enti jew ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, la jkun hemm ?bir tat-taxxa tal-output u lanqas tnaqqis tat-taxxa tal-input. G?all-kuntraru, fejn l-o??etti jew is-servizzi huma u?ati g?all-finijiet ta' tran?azzjonijiet li huma taxxabbi b?ala outputs, tnaqqis tat-taxxa tal-input gravanti fuqhom g?andha ti?i imposta sabiex ti?i evitata taxxa doppja (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-16 ta' ?unju 2016, Mateusiak, C-229/15, EU:C:2016:454, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata).

27 G?alhekk, l-e?istenza ta' dritt g?al tnaqqis jippresupponi, minn na?a, li l-persuna taxxabbi li ta?ixxi b?ala tali takkwista o??ett jew servizz u tu?ah g?all-finijiet tal-attività ekonomika tag?ha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-16 ta' Frar 2012, Eon Aset Menidjmunt, C?118/11, EU:C:2012:97, punt 69). Min-na?a l-o?ra, sabiex il-VAT tkun tista' titnaqqas, it-tran?azzjonijiet tal-input g?andu jkollhom rabta diretta u immedjata ma' tran?azzjonijiet tal-output li jag?tu dritt g?al tnaqqis. Fl-a??ar nett, id-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input, imposta fuq l-akkwist ta' o??etti jew ta' servizzi jippresupponi li l-ispejje? minfuqa g?all-akkwist tag?hom huma parti mill-elementi kostitutivi tal-prezz ta' tran?azzjonijiet tal-output taxxabbi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-13 ta'

Marzu 2008, Securenta, C?437/06, EU:C:2008:166, punt 27; tas-6 ta' Settembru 2012, Portugal Telecom, C?496/11, EU:C:2012:557, punt 36, u tas-16 ta' Lulju 2015, Larentia + Minerva u Marenave Schiffahrt, C?108/14 u C-109/14, EU:C:2015:496, punti 23 u 24).

28 Fit-tieni lok, fl-ipote?i fejn persuna taxxabbli tu?a o??etti u servizzi sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet ekonomi?i li jag?tu dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet ekonomi?i li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis, ji?ifieri tran?azzjonijiet e?enti, I-Artikoli 173 sa 175 tad-Direttiva tal-VAT jinkludu regoli li jiddeterminaw il-parti ta' VAT dedu?ibbli, li g?andha tkun proporzjonal g?all-ammont attribwibbli g?at-tran?azzjonijiet ekonomi?i taxxabbli tal-persuna taxxabbli. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li dawn ir-regoli jirrigwardaw it-taxxa tal-input fuq il-valur mi?jud fuq l-ispejje? li huma marbuta esklu?ivament ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i, billi tag?mel distinzjoni fost dawn l-attivitajiet, bejn dawk, intaxxati li jag?tu dritt g?al tnaqqis u dawk, e?enti, li ma jag?tux tali dritt (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-13 ta' Marzu 2008, Securenta, C?437/06, EU:C:2008:166, punt 33; tas-6 ta' Settembru 2012, Portugal Telecom, C?496/11, EU:C:2012:557, punt 42, kif ukoll tas-16 ta' Lulju 2015, Larentia + Minerva u Marenave Schiffahrt, C?108/14 u C?109/14, EU:C:2015:496, punt 27). Min-na?a l-o?ra, sabiex ma ji?ix kompromess l-g?an ta' newtralità li s-sistema komuni tal-VAT tiggarantixxi, l-operazzjonijiet li ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u esklu?i mill-kalkolu tal-proporzjon imnaqqas imsemmi f'dawn id-dispo?izzjonijiet tal-a??ar (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Novembru 2000, Floridienne u Berginvest, C?142/99, EU:C:2000:623, punt 32; tas-27 ta' Settembru 2001, Cibo Participations, C?16/00, EU:C:2001:495, punt 44, u tad-29 ta' April 2004, EDM, C?77/01, EU:C:2004:243, punt 54).

29 Fit-tielet lok, g?andu jitfakkar li I-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, fis-silenzju tad-Direttiva tal-VAT f'dan ir-rigward, id-determinazzjoni tal-metodi u tal-kriterji ta' tqassim tal-ammonti tal-VAT tal-input im?allsa bejn attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i jaqa' fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri. Fl-e?er?izzju ta' din is-setg?a, dawn tal-a??ar, g?andhom jie?du inkunsiderazzjoni l-g?an u l-istruttura tad-Direttiva tal-VAT u, b?ala tali, jipprevedu metodu ta' kalkolu li jirrifletti o??ettivamente il-parti ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? tal-input g?al kull wa?da minn dawn i?-?ew? attivitajiet (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-25 ta' Lulju 2018, Gmina Ryjewo, C-140/17, EU:C:2018:595, punt 58 u l-?urisprudenza ??itata).

30 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, matul is-snин fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-le?i?lazzjoni fis-se?? fil-Polonja ma kienx fiha regoli spe?ifi?i dwar il-kriterji u l-metodi ta' tqassim, bejn attivitajiet ekonomi?i u attivitajiet mhux ekonomi?i, tal-VAT tal-input im?allsa b?ala spejje? im?allta. Filwaqt li bba?at ru?ha fuq din l-assenza ta' le?i?lazzjoni nazzjonali, il-Komunità ta' Komuni ssostni quddiem il-qorti tar-rinviju li ma tistax ti?i obbligata li twettaq tali tqassim u li, g?aldaqstant, hija g?andha d-dritt li tnaqqas kompletament it-taxxa fuq dan it-tip ta' spejje?.

31 G?aldaqstant, hemm lok li ji?i e?aminat jekk tali assenza ta' le?i?lazzjoni nazzjonali g?andhiex l-effett li persuna taxxabbli, b?all-Komunità ta' Komuni, g?andha, min?abba dan il-fatt biss, tkun awtorizzata tnaqqas l-ammont s?i? tal-VAT tal-input im?allsa fir-rigward tal-ispejje? im?allta.

32 Qabelxejn, g?andu ji?i enfasizzat li, minn na?a wa?da, l-obbligu impost fuq persuna taxxabbli li tqassam l-ammonti tal-VAT tal-input bejn attivitajiet ekonomi?i u mhux ekonomi?i jirri?ulta mill-kliem stess tal-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-VAT. Fil-fatt, din id-dispo?izzjoni tipprevedi d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa biss sa fejn l-o??etti u s-servizzi jintu?aw g?all-b?onnijiet tat-tran?azzjonijiet intaxxati ta' persuna taxxabbli.

33 Kif jirri?ulta b'mod partikolari mill-?urisprudenza ??itata fil-punt 26 ta' din is-sentenza, meta l-o??etti jew is-servizzi akkwistati minn persuna taxxabbli jintu?aw g?all-b?onnijiet ta'

tran?azzjonijiet li huma e?enti jew li ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, ma tkun tista' tin?abar ebda taxxa tal-output u ma tkun tista' titnaqqas ebda taxxa tal-input.

34 ?ertament, id-Direttiva tal-VAT ma tiprovdix regoli spe?ifi?i dwar il-kriterji u l-metodi ta' tqassim, bejn attivitajiet ekonomi?i u mhux ekonomi?i, tal-VAT tal-input im?allsa b?ala spejje? im?allta. B'hekk, l-Istati Membri g?andhom mar?ni ta' diskrezzjoni fir-rigward tal-g?a?la ta' dawn il-kriterji u l-metodi ta' anali?i.

35 Madankollu, is-sempli?i assenza ta' tali regoli, fil-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli, ma tfissirx li persuna taxxabbli tista' tnaqqas integralment il-VAT fuq dawn l-ispejje? ukoll fir-rigward tal-parti tat-taxxa tal-input li hija relatata ma' tran?azzjonijiet li ma jaqg?ux fis-sistema komuni tal-VAT. Li jing?ata tali dritt g?al tnaqqis s?i? g?andu b?ala konsegwenza it-twessig? tal-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi dritt, u dan imur kontra l-prin?ipji ba?i?i tas-sistema komuni tal-VAT.

36 Fil-fatt, kif l-Avukat ?enerali rrilevat fil-punt 57 tal-konklu?jonijiet tag?ha, li ti?i awtorizzata persuna taxxabbli, b?alma hi l-Komunità ta' Komuni, li te?er?ita kemm attivitajiet ekonomi?i u kif ukoll dawk mhux ekonomi?i, li tnaqqas integralment il-VAT tal-input im?allsa fuq l-ispejje? im?allta twassal sabiex jing?ata vanta?? kuntrarju g?all-prin?ipju ta' newtralità fiskali, prin?ipju li, skont il-Qorti tal-?ustizzja, jikkostitwixxi t-traduzzjoni mil-le?i?latur tal-Unjoni, fil-qasam tal-VAT, tal-prin?ipju ?enerali ta' ugwaljanza fit-trattament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark, C?174/08, EU:C:2009:669, punt 41 u l-?urisprudenza ??itata).

37 Minn dan jirri?ulta li l-assenza, fil-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, ta' regoli spe?ifi?i dwar il-kriterji u l-metodi ta' tqassim, bejn attivitajiet ekonomi?i u mhux ekonomi?i, tal-VAT tal-input im?allsa, ma jistax, b?ala prin?ipju, ikollu effett fuq il-portata tad-dritt g?al tnaqqis previst fl-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT.

38 Il-qorti tar-rinviju tirrileva madankollu li l-prattika nazzjonali li jag?ti dritt g?al tnaqqis s?i? fir-rigward tal-ispejje? im?allta, hija mmotivata minn interpretazzjoni tal-Artikolu 217 tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Polonja, li jistabbilixxi l-prin?ipju ta' legalità tat-taxxa.

39 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li, kif jirri?ulta mit-tradizzjonijiet kostituzzjonali komuni tal-Istati Membri, il-prin?ipju ta' legalità tat-taxxa jista' jitqies b?ala li jag?mel parti mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, b?ala prin?ipju ?enerali tad-dritt. G?alkemm dan il-prin?ipju je?i?i, kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 110 tal-konklu?jonijiet tag?ha, li kwalunkwe obbligu ta' ?las ta' taxxa b?al VAT, kif ukoll l-elementi essenziali kollha li jiddefinixxu l-karatteristi?i fundamentali tag?ha, ikunu previsti mil-li?i, l-imsemmi prin?ipju ma je?i?ix li l-aspetti tekni?i kollha tat-taxxa ji?u rregolati b'mod e?awrjenti, sakemm ir-regoli stabiliti bil-li?i jippermettu lill-persuna taxxabbli li tiprovdvi u tikkalkola l-ammont tat-taxxa dovut u tiddetermina meta dan ikun dovut.

40 Konsegwentement, l-assenza, fil-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli, ta' regoli tekni?i li g?andhom natura a??essorja fir-rigward ta' element essenziali ta' tassazzjoni ma tikkostitwixx, fiha nfisha, ksur tal-prin?ipju tal-legalità tat-taxxa b?ala prin?ipju ?enerali tad-dritt tal-Unjoni. Bl-istess mod, il-fatt li l-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli ?alliet lill-persuna taxxabbli l-g?a?la fost diversi linji ta' a?ir possibbli bil-g?an li tibbenefika minn dritt ma jistax ji?i kkunsidrat, wa?du, b?ala li jmur kontra dan il-prin?ipju.

41 Fir-rigward ta' element essenziali ta' taxxa li kienet is-su??ett ta' armonizzazzjoni mil-le?i?latur tal-Unjoni, b?al VAT, il-kwistjoni ta' liema huma l-elementi tag?ha li g?andhom ji?u previsti mil-li?i, hija kwistjoni li g?andha ti?i e?aminata fid-dawl tal-prin?ipju ta' legalità tat-taxxa b?ala prin?ipju ?enerali tad-dritt tal-Unjoni, u mhux fuq il-ba?i ta' interpretazzjoni ta' dan il-prin?ipju fid-dritt nazzjonali.

42 G?al dak li jirrigwarda, b'mod iktar partikolari, id-dritt g?al tnaqqis, dan jikkostitwixxi element essenziali tal-obbligu ta' ?las tal-VAT. Il-portata ta' dan id-dritt hija stabbilita b'mod ?ar fl-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT. Kif enfasizzat il-Qorti tal-?ustizzja, l-imsemmija dispo?izzjoni tindika bi pre?i?joni l-kundizzjonijiet ta' tnissil ta' dan id-dritt u l-portata tieg?u, u ma t?alli l-ebda mar?ni ta' evalwazzjoni lill-Istati Membri fir-rigward tal-implimentazzjoni tieg?u (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' Marzu 2005, Il-Kummissjoni vs Ir-Renju Unit, C?33/03, UE:C:2005:144, punt 16 u l-?urisprudenza ??itata).

43 G?aldaqstant, sakemm il-persuna taxxabbi tista' tistabbilixxi, abba?i tal-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli, l-portata pre?i?a tad-dritt g?al tnaqqis, ma jistax ji?i kkunsidrat li l-obbligu impost fuqha li tiddetermina, fost l-ispejje? im?allta tag?ha, il-parti minn dawn li hija marbuta ma' tran?azzjonijiet ekonomi?i tmur kontra l-prin?ipju ta' legalità tat-taxxa. Fil-fatt, tali rekwi?it ma g?andux, fis-sistema komuni tal-VAT, natura essenziali li jiddefinixxi wa?da mill-karatteristi?i ba?i?i tal-VAT, u li g?andu, g?alhekk, ikun espressament previst mil-le?i?lazzjoni fiskali applikabbli, i?da g?andu biss natura a??essorja, b?ala prekundizzjoni li trid ti?i ssodisfatta mill-persuna taxxabbi sabiex tibbenefika minn dritt g?al tnaqqis.

44 G?alkemm, finalment, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tevalwa, fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali, jekk ir-rekwi?iti li jirri?ultaw mill-prin?ipju ta' legalità tat-taxxa msemmija fil-punti pre?edenti humiex issodisfatti, hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tag?tiha l-indikazzjonijiet kollha ne?essarja fid-dawl tad-dritt tal-Unjoni sabiex ti?i de?i?a l-kaw?a li hija adita biha.

45 L-ewwel nett, g?andu ji?i rrilevat li l-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT ?ie traspost fid-dritt Pollakk permezz tal-Artikolu 86 tal-Li?i dwar il-VAT. Din l-a??ar dispo?izzjoni tipprevedi, b'mod simili g?all-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT, li l-persuna taxxabbi g?andha d-dritt li tnaqqas mit-taxxa dovuta it-taxxa tal-input sa fejn l-o??etti u s-servizzi huma u?ati g?all-finijiet ta' tran?azzjonijiet taxxabbi. B'dan il-mod, l-Artikolu 86 tal-Li?i dwar il-VAT jidher li, jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni u l-portata tad-dritt g?al tnaqqis b'mod pre?i?, fatt li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika,.

46 Sussegwentement, kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, fl-assenza ta' regoli spe?ifi?i, espressament previsti mil-le?i?lazzjoni applikabbli dwar il-kriterji u l-metodi ta' tqassim tal-VAT tal-input im?allsa bejn attivitajiet ekonomi?i u mhux ekonomi?i, il-persuna taxxabbi tista' tikseb, ming?and l-awtoritajiet fiskali nazzjonali kompetenti, de?i?joni tat-taxxa li tanalizza s-sitwazzjoni spe?ifika tag?ha u li tindikalha l-kundizzjonijiet tal-applikazzjoni korretta tal-li?i. Barra minn hekk, skont l-informazzjoni li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja, il-persuna taxxabbi tista' tag??el metodu xieraq g?all-finijiet li titwettaq tali anali?i. F'dawn i?-?irkustanzi, u fid-dawl, b'mod partikolari, tal-Artikolu 86 tal-Li?i dwar il-VAT, tali assenza ta' regoli ma tidhirx li hija ta' natura li tipprekludi lill-persuna taxxabbi milli tiddetermina l-ammont ta' VAT dedu?ibbli.

47 Fl-a??ar nett, b'estensjoni tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, il-prattika nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija kkunsidrata mill-qorti tar-rinviju b?ala li tmur kontra l-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT.

48 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar, minn na?a, li l-qrati nazzjonali huma obbligati jinterpretaw, sa fejn hu possibbli, il-li?i nazzjonali b'mod konformi mad-dritt tal-Unjoni, u li tali interpretazzjoni konformi tista', fil-prin?ipju, ti?i invokata kontra persuna taxxabbi mill-awtorità fiskali kompetenti nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-26 ta' Settembru 1996, Arcaro, C?168/95, EU:C:1996:363, punti 41 u 42; tal-5 ta' Lulju 2007, Kofoed, C-321/05, EU:C:2007:408, punt 45, kif ukoll tal-15 ta' Settembru 2011, Franz Mücksch, C-53/10, EU:C:2011:585, punt 34).

49 Min-na?a l-o?ra, jekk l-obbligu ta' interpretazzjoni konformi ma jistax iservi ta' ba?i g?al

interpretazzjoni *contra legem* tad-dritt nazzjonali (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-15 ta' April 2008, Impact, C?2268/06, UE:C:2008:223, punt 100 u l-?urisprudenza ??itata) il-qrati nazzjonali g?andhom jemendaw, jekk ikun il-ka?, ?urisprudenza stabbilita jekk din tkun ibba?ata fuq interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali inkompatibbli mal-g?anijiet ta' direttiva (sentenzi tad-19 ta' April 2016, DI, C?441/14, UE:C:2016:278, punt 33, tas-17 ta' April 2018, Egenberger, C-414/16, UE:C:2018:257, u tal-11 ta' Settembru 2018, IR, C?68/17, UE:C:2018:696, punt 64).

50 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 168 tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi prattika nazzjonali li tawtorizza lill-persuna taxxabelli tnaqqas it-totalità tal-VAT tal-input im?allsa fuq l-ispejje? im?allta, min?abba l-assenza, fil-le?i?lazzjoni fiskali applikabelli, ta' regoli spe?ifi?i dwar il-kriterji u l-metodi ta' anali?i li jippermettu lill-persuna taxxabelli tiddetermina l-parti ta' din il-VAT tal-input im?allsa li g?andha titqies li hija marbuta, rispettivament, mal-attivitajiet ekonomi?i u mal-attivitajiet mhux ekonomi?i.

Fuq l-ispejje?

51 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 168(a) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi prattika nazzjonali li tawtorizza lill-persuna taxxabelli tnaqqas it-totalità tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) tal-input imposta fuq l-akkwist ta' o??etti u servizzi minn dawn tal-a??ar g?at-twettiq kemm ta' attivitajiet ekonomi?i, su??etti g?all-VAT, u kemm ta' attivitajiet mhux ekonomi?i, li ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT, min?abba l-assenza, fil-le?i?lazzjoni fiskali applikabelli, ta' regoli spe?ifi?i dwar il-kriterji u l-metodi ta' anali?i li jippermettu lill-persuna taxxabelli li tiddetermina l-parti ta' din il-VAT tal-input im?allsa li g?andha titqies li hija marbuta, rispettivament, mal-attivitajiet ekonomi?i u mal-attivitajiet mhux ekonomi?i.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Pollakk.